

# OBOHACOVANIE SLOVNEJ ZÁSOPY

- ❖ Tvorenie slov
- ❖ Tvorenie slov viacslovných pomenovaní
- ❖ Tvorenie slov obrazných pomenovaní
- ❖ Pretváranie slov
- ❖ Preberanie slov



## TVORENIE SLOV

- ✓ Odvodzovanie (derivácia) – predponou (vy-), príponou (-yňa), súčasne...
- ✓ Skladanie (kompozícia) – zložené slová

Vytvorte od slov „škola“, „múr“ ďalšie slová.

.....

Napište aspoň 10 zložených slov (napr. *zemeguľa*).

.....

.....

Z pravopisu zložených slov

## Píšeme so spojovníkom

- Ak sú v slovotvorných základoch dve farby .....
- Ak ide o dva národy .....
- Ak ide o dva samostatné javy, veci .....
- Ak je číslovka v spojení s -ročný .....
- Ak ide o zdvojené príslovky .....
- Ak ide o dve rovnaké častice .....
- Môžeme aj pri citoslovciach.....

## Píšeme dovedna (spolu)

- Ak farbu určuje len jej odtieň .....
- Ak ide o jeden národ .....
- Ak ide o jednu vlastnosť .....
- Číslovky v spojení s -krát, -násobne .....
- Ak sa číslovky neskloňujú .....
- Častice .....
- Spojky .....
- Citoslovčia .....

## Píšeme osobitne

- Číslovky, ktoré sa vo vnútri slova skloňujú .....
- Častice .....

## TVORENIE VIACSLOVNÝCH POMENOVANÍ

- ✓ Združené pomenovanie – majú základný význam a pomenúvajú jeden objekt
- ✓ Ustálené slovné spojenie – frazeologizmy – majú obrazný význam pomocou metafory a metonymie

Napište 10 združených pomenovaní.

.....

.....

.....

## Frazeologizmy:

1) Porekadlo – komentuje nejaký stav, čin, podáva určitú pravdu o niečom.

.....

2) Príslovia – vychováva, vyplýva z neho ponaučenie.

3) Pranostika – zhŕňa stáročné skúsenosti ľudu s počasím, s ročnými obdobiami alebo so zdravím.

## TVORENIE OBRAZNÝCH POMENOVANÍ

Uveďte príklad na metaforu a metonymiu.

## PRETVÁRANIE SLOV

✓ Univerbizácia – zmena viacslovného pomenovania na jednoslovné.

✓ Multiverbizácia – zmena jednoslovného pomenovania na viacslovné

✓ Skracovanie slov – abreviácia

Druhy skrátených slov:

Skratka - Textová: atď.

Akademický titul: MUDr.

Iniciálová – EÚ, SR

Značka - Chemická – H

Menová jednotka - €

Meracia jednotka – kW, cm

Skratkové slovo – SLUK, TANAP

## PREBERANIE SLOV

- Z cudzích jazykov

Národnosti

Čech .....; Poliak .....; Chorvát .....

Nemec.....

Pôvod slov – rozdeľte slová podľa toho, odkiaľ boli prebrané.

harakiri, golf, filé, fajčiť, kačúša, korida, mokašina, zebra, pizza, dereš, kivi, bryndza, kľud, kamikadze, blahorodie, firhang, balkón, volejbal, kakao, gorila, sombrero, salón, richtár, blbý, valach, kengura, kimono, kačúša, saldo, somár, čižmy, mramor, guláš.

Anglický jazyk .....

Francúzsky jazyk .....

Ruský jazyk .....

Nemecký jazyk .....

Japonský jazyk .....

Španielsky jazyk .....

Africké jazyky .....

Indiánske jazyky .....

Taliánsky jazyk .....

Maďarský jazyk .....

Austrálske domorodé jazyky .....

Rumunský jazyk .....

Český jazyk .....